

Informace z jednání představenstva AK ČR ze dne 17. února 2021

18. 02. 2021

První letošní jednání představenstva Agrární komory ČR se konalo ve středu 17. února 2021. Vzhledem k současným epidemiologickým opatřením proběhlo jednání online formou, a to za účasti pana ministra zemědělství Miroslava Tomana, náměstků sekce zemědělství a potravinářství Jindřicha Fialky, sekce pro fondy EU, vědu, výzkum a vzdělávání Pavla Sekáče a sekce EU a zahraničních vztahů Jiřího Šíra. Jednání se účastnil také ústřední ředitel Státní zemědělské a potravinářské inspekce Martin Klanica a generální ředitel Státního zemědělského a intervenčního fondu Martin Šebestyán a právní zástupce AK ČR JUDr. Nikola Kubálková.

Ministr zemědělství Miroslav Toman informoval členy představenstva o aktuální nálezové (AMP, ptačí chřipka) situaci v ČR a okolních státech a upozornil na vydaná mimořádná veterinární opatření k ptačí chřipce. Přítomné členy představenstva informoval o možnostech a nastavení národních dotací v tomto roce a připravovaných investičních kolech PRV. Dále se řešila otázka možnosti pomoci pro odvětví chovu prasat, které posledních osm měsíců čelí problémům s extrémně nízkými výkupními cenami. Ministerstvo zemědělství proto požádalo Evropskou komisi o finanční podporu do tohoto sektoru, nicméně dosavadní odpověď Komise není pro naše chovatele příznivá, přičemž je ze strany EK doporučeno spolehnout se pouze na národní podpory.

Dalším tématem bylo shrnutí dosavadního vyjednávání SZP. Náměstek Sekáč informoval o výsledcích proběhlých pracovních skupin k SZP, které postupně pokračují do dubna, a poděkoval zástupcům komory za aktivitu při těchto jednáních. Velká diskuze proběhla k 10. kolu PRV a k nastavení nového 12. kola, ke kterému MZe představilo priority, tedy podporu citlivých komodit rostlinné i živočišné výroby s tím, že návrh bude projednán pracovními skupinami k nastavení pravidel a na jednání Monitorovacího výboru. Náměstek Fialka shrnul harmonogramy výplat národních podpor a informoval přítomné o legislativních záležitostech týkajících se zemědělství projednávaných na půdě Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu ČR a v jejich výborech a podvýborech. Zásadní diskuze proběhla také k novele zákona o potravinách a tabákových výrobcích a k předloženým pozměňovacím návrhům. Představeno bylo pokračování titulu Agricovid s upravenými pravidly pro druhou výzvu, přičemž v první výzvě byl koncem ledna ukončen příjem žádostí. Náměstek Šír prezentoval aktivity resortu při zajištění cca 5 tis. pracovníků do zemědělství a potravinářství. Dále informoval o změnách a novinkách při vyjednávání krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých víz ze zemí EU a třetích zemí a představil organizaci webinářů s informacemi o zaměstnávání zahraničních pracovníků. Hlavní partnerské země jsou Mongolsko, Kazachstán, Bělorusko, Filipíny s tím, že záruky (dodržení příkazovaných protinálezových opatření) za zaměstnance drží zaměstnavatel. Z Ukrajiny je administrováno 16 tisíc žádostí měsíčně. 20 % žádostí se zamítá pro neúplnost, 18 % uchazečů si nedojde pro víza. Informace a další podrobnosti jsou k dispozici na webu MZe a ostatních ministerstev.

Ústřední ředitel SZPI Martin Klanica přítomné seznámil s informacemi k tzv. registrační povinnosti pro pěstitele rostlinných komodit s uplatněním v potravinovém řetězci. Ta platí i pro prvovýrobce, nikoliv jen zpracovatele a registrační povinnost je také součástí dotační podmíněnosti. Dle potravinového práva je prvovýroba definována jako chov zvířat nebo pěstování plodin. Rovněž zahrnuje lov zvířat, rybolov a sběr volně rostoucích plodů. Prvovýroba je ukončená sklizní, zahrnuje i související postupy jako například čištění, třídění, dosoušení produktu, tedy činnosti, které zásadně

nemění povahu produktu. Za zemědělské výrobky (rostlinné produkty) pro potravinářské použití jsou považovány také rostliny před sklizní, u kterých lze předpokládat, že jsou určené k lidské konzumaci. Výsledek činností, které podstatně mění či nemění povahu produktu, je důležitý při uplatňování hygienických požadavků stanovených nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004. Provozovatelé potravinářských podniků zabývající se prvovýrobou a souvisejícími postupy musí dodržovat hygienická pravidla stanovená v příloze I Nařízení. Pokud se během zpracování podstatně změní povaha produktu a dochází k výrobě potravin, na výrobce potravin se vztahují hygienické požadavky stanovené v příloze II Nařízení. Hlavním cílem je zajištění bezpečnosti potravin v celém řetězci včetně prvovýroby. Primární odpovědnost nese provozovatel potravinářského podniku. V případě zemědělské prvovýroby jsou některé komodity přímo z pole dodávány konečnému spotřebiteli (např. listová zelenina), proto jejich pěstování musí probíhat tak, aby bylo minimalizováno riziko kontaminace chemickými nebo mikrobiologickými původci ve všech fázích výroby i navazujících činnostech. Povinnost registrace má však návaznost i na další typy kontrol, které SZPI u zemědělských prvovýrobců provádí. Jedná se například o kontroly v systému Cross compliance, kdy je ověřováno dodržení souboru základních požadavků, které jsou podkladem pro nárokování režimu přímých plateb v zemědělství. Dále o kontroly související s ověřením kvality u zemědělských výrobků označených značkou Klasa, Regionální potravina nebo které nesou označení "Chráněné označení původu/Chráněné zeměpisné označení". Na internetových stránkách SZPI je k dispozici formulář pro oznámení provozovatele potravinářského podniku o zahájení, změně a ukončení činnosti a instrukce pro jeho vyplnění a podání. Oznamovací povinnost splní prvovýrobce tím, že vyplněný registrační formulář „Oznámení předmětu provozovatele potravinářského podniku o zahájení/ukončení výkonu činnosti“ zašle územně příslušnému inspektorátu SZPI v místě sídla provozovatele. V rámci zvýšení povědomí žadatelů o dotace byly, po domluvě se SZIF a MZe, vypracovány a zveřejněny informace týkající se nutnosti registrace společně s příručkou - Průvodce zemědělce Kontrolou podmíněnosti platný pro rok 2021. <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/kontroly-podminenosti-cross-compliance/dokumenty-ke-stazeni/rok-2021/> .

Představenstvem byla vyhodnocena také komoditní problematika. Ceny obilovin a řepky jsou momentálně velmi dobré. Kritická situace je u brambor, kdy cena nebalených se pohybuje mezi 1,5 -2 Kč/kg a je problém s odbytem bramborem na zpracování v celé EU z důvodu uzavřeného HORECA sektoru. Producenti máku se nově pyšní označením Chráněné zeměpisné označení a J. Mikoláš, předseda Komoditní rady pro mák při AK ČR poděkoval MZe, AK ČR SZPI a za spolupráci při dlouhém procesu získání tohoto označení pro veškeré plochy českého modrého máku. U mléka, přes nárůst v posledních měsících způsobený sezónním růstem složek, je celoroční přepočtená cena za rok 2020 8,52 Kč/l, tj. nižší než cena v roce 2019, která byla 8,84 Kč/l. Jedná se o nejnižší cenu od krizového roku 2016. Dlouhodobě neudržitelná je skutečnost, že je tato úroveň je nižší než nákladová cena za rok 2019 (8,94 Kč/l). Vedle toho trvale rostou náklady kvůli rostoucím světovým cenám většiny rostlinných komodit a krmiv a náročností udržet nepřetržité provozy v sílící pandemii koronaviru. Výrazně horší je pak situace u sektoru hovězího masa především s ohledem na zhoršený odbyt kvůli uzavření HORECA v ČR a v okolních státech a kvůli oslabení vývozu do Turecka způsobené devalvaci turecké liry.

U cen vepřového masa vzhledem výskytu AMP a covidové pandemie v Německu nastalo výrazné snížení ceny a posledních 8 měsíců chovatelé produkují vepřové maso hluboce pod výrobními náklady. Chovatelé drůbeže trápí dovozy těchto komodit za nízké až podnákladové ceny z okolních států a výrazné navýšení ceny krmných směsí. Propad cen a stagnaci odbytu zaznamenal také sektor ovoce. Ceny kořenové zeleniny se zvyšují a na jaře bude problém sehnat tuzemskou produkci. Celý sektor zemědělství a potravinářství má zvýšené náklady na pracovní sílu a potýká se s nedostatkem zaměstnanců.

Ředitel úřadu Václav Suchan informoval o výsledcích hospodaření AK ČR v roce 2020, vypořádání veřejné sbírky CORONA a možnosti využít právní služby členskou základnou. Společně s prezidentem komory opětovně vyzval členskou základnu o poskytnutí příspěvků na propagaci.

Úřad AK ČR